

Секція 3. Розвиток сфер діяльності за сучасних технологій, штучний інтелект

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК СПОСІБ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

**БОБОВИК Володимир, здобувач вищої освіти
спеціальність 051 Економіка
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Обґрунтування ідеї цифровізації бюрократії та процесів адміністрування та публічного управління як способу запобігання корупції в державній системі. Розглянуті можливості України для реалізації даної програми для покращення прозорості діяльності державних структур та підвищення доступності інформації щодо державних фінансових операцій.

Ключові слова: Цифровізація, сайт «Prozorro», корупція, бюрократія, цифрові інструменти контролю, антикорупційні технології.

Розвиток ідеї цифровізації державного сектора розпочалися в кінці 80-х, на початку 90-х, коли уряди почали використовувати комп'ютерні технології задля автоматизації процесів і надання державних послуг. Одним із перших, хто серйозно зацікавився цифровими технологіями у сфері державного адміністрування був Сінгапур, який вже 90-х роках прийняв національну Програму розвитку цифрової держави (англ. Digital Government Blueprint – DGB). Вона спрямована на розширення місцевої цифрової економіки, безперешкодне надання цифрових послуг та розвиток розумного цифрового суспільства. [1]

В Україні процес цифровізації розпочався у 2000-х роках, але цілковитого прискорення вона набула після Революції Гідності 2014 році. Головною новинкою того періоду став сайт державних закупівель та тендерів «Prozorro». Його основна функція була створенню прозорої системи державних закупівель та надання доступності інформації щодо учасників тендерів. Як наслідок, було знижено корупційну діяльність, покращено роботу моніторингу та реакції державних органів та залучено громадські організації щодо перевірок фінансових операцій держави.

За каденції Володимира Зеленського, процес цифровізації державного сектора був значно прискорений. Було створення Міністерство цифрової

трансформації країни та вже у 2020 році було введено цифрову платформу «Дія», яка дозволяла громадянам отримувати державні послуги в онлайні. Вона об'єднала послуги реєстрації бізнесу, отримання різних документів, водійських прав та об'єднувало доступ до самих документів, реєстрів тощо. Як і «Prozorro», програма «Дія» підвищила доступність до державної інформації, зменшила бюрократичні бар'єри в наданні послуг громадянам та знизила корупцію в цьому напрямі.

За таких умов розвитку цифровізації державного сектору України та інтеграції цифрових технологій у сфері державного адміністрування, неефективність державного бюрократичного апарату буде знижуватися, а оперування великої кількості інформації в державних органах буде покращуватися.

Значний рівень корупції в Україні є наразі ключовою проблемою держави. На даний воєнний час, сумнівно думати, що Україні проведе величезну кількість важливих реформ та рішень, щоби цілковито знизити корупційну діяльність в державні системи.

Однак, впровадження цифровізації у всі державні процеси, пов'язані з наданням послуг громадянам і фінансовими операціями, суттєво звузить можливості для корупційних дій у багатьох сферах, зокрема у митному та податковому контролі. Завдяки автоматизації й дистанційній обробці інформації людський фактор, який часто є джерелом зловживань, поступово зменшуватись. Розвиток технологій дозволяє мінімізувати можливості для маніпуляцій та особистих домовленостей між чиновником та громадянином. Крім того, доступне та зручне електронне декларування для громадян та державних службовців забезпечить ефективнішу роботу моніторингових органів, підвищуючи рівень прозорості державного аудиту та контролю за активами державних службовців.

Вже сьогодні, за індексом розвитком цифрових державних послуг, згідно з міжнародним дослідженням E-Government Development Index, Україна займає 5 місце у світі. [2] Така тенденція цифровізації держави є позитивним, оскільки

свідчить про успішність цифрової трансформації та впровадження комп'ютерних технологій в державні органи. Рух в даному напрямі для України бути запорукою успіху в ефективності державних цифрових установ та надасть державі стимулу для реформації всієї системи, де вже можна побачити проблеми завдяки прозорій інформації цифрової мережі. А разом з цим, комбінування цифровізації державного апарату та інших способів подолання корупції в Україні стане комплексним підходом щодо розв'язання величезних проблем у сферах державного управління.

Література:

1. Цифрова держава: алгоритм успіху від Сінгапуру. // <https://uaspectr.com/2020/12/21/algorytm-uspihu-vid-singapuru/>
2. Україна посіла 5-е місце у світі за розвитком цифрових держпослуг // <https://finclub.net/news/ukraina-posila-5e-mistse-u-sviti-za-rozvytkom-tsyfrovykh-derzhposluh.html#:~:text=Україна%20посіла%205-е%20місце%20у%20світі%20за%20розвитком%20цифрових%20держпослуг,-Понеділок%20С%202023%20вересня&text=Україна%20займає%205-е%20місце,країни%20світу%20та%20розробляється%20ООН.>

Abstract: Justification of the idea of digitalization of bureaucracy and processes of administration and public management as a way to prevent corruption in the state system. Considered opportunities of Ukraine to implement this program to improve the transparency of the activities of state structures and increase the availability of information on state financial transactions.

Keywords: Digitization, "Prozorro" website, corruption, bureaucracy, digital control tools, anti-corruption technologies.

***Науковий керівник – ДОВГАЛЬ Олена,
д-р. економ. н., проф., завідувач кафедри економічної теорії та суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет***